

нитѣ българи „prekarah beli dni „albos transegis dies“ и „prekarah esnri dni“ „nigros peregi dies“ (р. 19).

Къмъ горните систематични тълкувания на цѣла редица отъ имена или думи трбва да се прибавятъ и отдалитѣ етимологични бългъски, които срѣдаме у Иречекъ и В. Н. Златарски главно върху нѣкои *титли* на дунавските българи.

Иречекъ изобщо не е голѣмъ любителъ на „въздушното“ етимологизуване, както то се практикува по нѣкога даже отъ корифен на науката, за това неговитѣ тълкувания и сближения сѫ рѣди. Въ издаденитѣ гръко-български надписи (Archäol.-epigraph. Mithteilungen, XVII. и XIX.) Иречекъ се задоволява обикновено да поправи формата на имената и титлите, да ги освѣтила исторически (напр. О Тѣсъ, Ае. М. XIX. р. 244. — Тѣсъ; Migne, patr. gr. v. 117. col. 276.), като предъставя тѣхното обяснение Томашеку (вж. по-горѣ). Ер(ιαρχης), напомня Иречеку рода Ерми въ именника (Томашекъ го сравнява съ аварското собственно име Ερμίτης, Chron. Paschale ed. Bonn I, 724., къмъ 626. г.), но какво значи Ерми, — не се казва. Къмъ βαγατος (Ае. М. XIX., 238., стълбъ отъ Сиотли) Иречекъ добави CIG IV., 318.—320., № 8691. в. βαγατος. Думата означава очевидно една низша аристократска класа, сравни Уагинъ изъ именнника, което отговаря фонетично добре на βαγατος. Въ разлика отъ бағанитѣ — βολάձәс (стб. болиаре) предъставя висшата аристокрация (р. 239.). Καλυχνιος) Ισβολ(ης) въ Ае. М. XIX., 242., № 8. (специаленъ стълбъ отъ Шуменъ), напомня CIG IV., 8691. в. παλέος αὐτῷ βολάձәс δ Ισβολ(ης) δ Καλύχανος. Κавханъ, което често се срѣда, може да е било титла (р. 243.). Нѣкои сближения и тълкувания намираме и въ Иречековата рецензия на Златарски, Arch. f. Slav. Phil. XXI., 3. и 4. кн. 1899. 607.—617. Пресиямъ се сравнява тукъ съ Προσπαχως, единъ синъ на царя Иоанъ Владиславъ отъ началото на XI. в. За окончанието на дѣтъ имена вж. турск. шан, слав. санъ, чинъ. Ср. по-нататъкъ бълг. име Αλυσταν(ης) (срѣдца се въ XI. вѣкъ и въ XIV. у Кантакузина, Ed. Bonn. II., 377. единъ стрѣлецъ Alusianos при Верея). Титлата κανχ(ης) (-vv., -væs), както се установява отъ надписитѣ е ханъ, скръ отъ хаганъ (у аваритѣ и хазаритѣ). Въ видѣнието на пророка Данаила: „Михаилъ Каганъ на Българѣхъ“ Спом. V., 12.—13.). За ωζηη Иречекъ приема тълкуването на Томашека (кум. турск. ѿвгю, ѿвгю вж. по-горѣ). Цѣния е бългъската върху двѣтѣ български съсловия (р. 610.): βολάձәс или βολιάձәс, е. ч. βοլас, βογләс; (-x, áðæs е гръцко окончание като ἀμυράðæs отъ ἀμυρᾶс, емиръ, новогр. πασάðæс и пр.). Трупината βοլ-, βол- отговаря на старослав. бълъ (ср. Миклош. T. Elem. I., 30., N. 1., 16.). — По-долниятѣ βαγατоς и тукъ се сравняватъ съ името на рода Оуганиъ въ именнника. Въγατоς, βογтостъ отъ единъ коренъ баг, може би борецъ, като монголското багатор, новошерс. бехадер, руск. богатырь, турск. батыр, мадж. bátor (Томашекъ).